

احداث و توسعه بزرگراه امام علی (ع)^۱ و تاثیرات اجتماعی و فرهنگی ناشی از آن

امیر رزاقی

کارشناس ارشد جامعه شناسی
a_razzaghi@hotmail.com

چکیده

حمل و نقل را می توان به عنوان یکی از عناصر محوری و نقش آفرین در توسعه دانست. در دهه های اخیر در ایران کلان شهرها رشد بی رویه برنامه ریزی نشده ای داشته اند و به تبع آن با مسائل و مشکلات متعددی از جمله مسائل و مشکلات مربوط به حمل و نقل درون شهری و برون روبرو بوده اند. یکی از کلان شهرهایی که مسئله و مشکل حمل و نقل شهری همواره گریبان آن را رها نمی نماید شهرتهران است که با برخورداری از موقعیت و ارتباط گسترده با شهرهای دیگر دارای موقعیت ویژه ای می باشد. از محسوس ترین مشکلاتی که با وضعیت حمل و نقل تهران مرتبط می باشد، آلودگی های صوتی و هوا، ترافیک، اتلاف وقت و سرمایه است، که با تداوم این مشکلات و مشکلات از این دست اطمینان به سیستم حمل و نقل را از بین برده و نارضایتی عمومی را فراهم می سازد. مقاله حاضر برگرفته از پژوهش و ارزیابی تاثیرات اجتماعی و فرهنگی انجام شده در خصوص توسعه و ساخت بزرگراه امام علی (ع) در منطقه ۸ شهرداری تهران می باشد. پژوهش از نوع پس از اجرا و در راستای شناسایی و ارزیابی اثرات و پیامدهای حاصل از این اقدام توسعه ای می باشد، روش پژوهش تلفیقی است که در آن هم از رویکرد کمی و هم رویکرد کیفی برای جمع آوری اطلاعات بهره گرفته شده است. یافته های تحقیق نشان می دهد اجرای این اقدام توسعه هم دارای پیامد و اثرات مثبتی چون: تسهیل و کاهش زمان تردد در بزرگراه، نوسازی بافت فرسوده و بالا رفتن ارزش محله، تسهیل در دسترسی به بزرگراه های دیگر، بهبود منظر شهری، حق انتخاب مسیر، ارائه بهتر خدمات به ساکنان، بهبود سرانه فضای سبز و... وهم پیامد و اثرات منفی مانند: آسیب به املاک حاشیه بزرگراه به جهت تردد وسایط نقلیه به جهت آلودگی صوتی و هوا، بوجود آمدن فضا های بی دفاع شهری در حاشیه بزرگراه، ناامنی عابرین در دورگردان های بزرگراه، مشکل تردد سالمندان، معلولین و کودکان، گسست اجتماعی بین ساکنان دو سوی بزرگراه، آسان و... می باشد. در پایان این مقاله راهکارهایی در قالب کاربست برای تعدیل و جبران پیامدهای منفی پیشنهاد گردیده است.

واژه های کلیدی: ارزیابی تاثیرات اجتماعی و فرهنگی، بزرگراه امام علی (ع)، اقدام توسعه ای، پیامدها، کاربست

^۱ مقاله حاضر از پژوهشی به همین عنوان و با حمایت شهرداری منطقه ۸ تهران، معاونت اجتماعی و فرهنگی در سال ۱۳۹۳ استخراج شده است